

DAELS, Paul (Gent 1 mei 1921 – Leuven 26 januari 1989). Zoon van **Frans Daels**.

Volgde middelbaar onderwijs aan het Sint-Barbaracollege te Gent en studeerde daarna rechten te Gent (1944). In 1954 behaalde Daels te Leuven het diploma van licentiaat in het notariaat. Hij werkte onder meer bij **Mercator** als notarisklerk en bij de **Kredietbank** als juridisch adviseur (1955-1962). In 1962 werd hij benoemd als notaris te Mechelen.

Als zoon van Frans Daels kreeg hij de interesse voor het Vlaams-nationalisme van thuis uit mee. Hij maakte nog het einde mee van het **Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond** en kwam van daaruit terecht in **Algemeen Katholiek Dietsch Studentenverbond**, vervolgens in het **Dietsch Jeugdverbond** (onder meer als hoofdredacteur van de periodiek *Bardit* (1937-1940) en ten slotte in de eenheidsjeugdbeweging **Dietsche Blauwvoetvendels**, die in 1941 werd omgedoopt

Paul Daels leidde de VVB van 1963 tot 1980 en werd daarna voorzitter van het IJzerbedevaartcomité (1980-1989). (ADV N)

tot de **Nationaal-Socialistische Jeugd Vlaanderen**. Hij werd daarin arrondissementeel leider voor Gent en in 1941 gouwleider voor Oost-Vlaanderen, op die manier trad hij toe tot de nationale leiding. Hij was binnen de jeugdbeweging een promotor van het zogeheten **Dietsch Eedverbond** dat mensen verzamelde die vonden dat het **Vlaamsch Nationaal Verbond** de **Dietse** lijn onvoldoende verdedigde. Daels stond wat dat betreft binnen de jeugdbeweging voortdurend aan de klaagmuur. Tevens was hij betrokken bij de beweging **Nederland Eén!**. Uiteindelijk werd hij in april 1944 samen met bijna alle andere gouwleiders uit de jeugdbeweging gezet en kreeg hij van de Duitsers het verbod om nog enige politieke activiteit te ontwikkelen. Bij de bevrijding dook hij onder in het Aalsterse, maar op 14 juni 1946 werd hij gearresteerd en een jaar later door de Gentse krijgsraad veroordeeld tot 2 jaar.

Na zijn vrijlating in 1948 hield Daels zich een aantal jaren gedeisd binnen de V.B., onder meer om de situatie van zijn vader niet te bemoeilijken. In 1957 trad hij toe tot de redactie van *Het Pennoen*. In 1956 lag hij mee aan de basis van de Rodenbach-Gemeenschap, waaruit het **Vlaams Jeugdcomité voor de Wereldtentoonstelling** groeide, waarin Daels een prominente rol speelde. Op die manier kwam hij terecht in de **Vlaamse Volksbeweging (VVB)** waarvoor hij eerst arrondissementeel voorzitter werd in Mechelen (1958) en niet veel later provinciaal voorzitter (1959). Hij werd ook secretaris van een werkgroep rond de **talentelling** (1958) die opging in het **Vlaams Aktiekomitee voor Brussel en Taalgrens (VABT)**. Via het VABT was hij medeorganisator van de **Marsen op Brussel** en de betoging op 10 november 1963 te Antwerpen voor **federalisme** en economische structuurhervormingen.

Daels behoorde toen tot een actief groepje progressieve **flaminganten** in en rond de VVB, met onder meer **Staf Verrept** en **Maurits Coppieters**, dat sociaal-economische eisen naar voren wilde schuiven in de V.B. Begin 1963 volgde hij Coppieters op als algemeen voorzitter van de VVB, een functie die hij 18 jaar zou vervullen. Als VVB-voorzitter

streefde hij er steeds naar om de vereniging een echt pluralistisch karakter te geven, evenwel zonder veel resultaat. In 1965 was hij medeoprichter van het **Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen** (OVV) waarvan hij tot zijn dood presidiumlid bleef. Binnen het OVV stelde hij zich steeds zeer actief op en lag hij mee aan de basis van verschillende gelegenheidssamenwerkingen, zoals bijvoorbeeld het **Koördinatiekomitee Taalregeling Hoger Onderwijs**, het **Vijf November Komitee** en het **24 novembercomité**. In de periode van het **Egmontpact** werd Daels binnen het **Anti-Egmontkomitee** voorzitter van het uitvoerend bestuur. In die hoedanigheid was hij een van de prominente figuren in de buitenparlementaire strijd tegen het Egmontpact. In december 1980 gaf Daels zijn functie in de VVB op om **Jozef de Coene** op te volgen als voorzitter van het **IJzerbedevaartcomité**, hij was daarvan reeds lid sinds 1942. Toen het IJzerbedevaartcomité in 1987 besloot om een programmaverandering door te voeren inzake het *Wilhelmus* en *Die Stem van Suid-Afrika*, werd Daels hevig gecontesteerd door kringen binnen het traditionalistische en radicaal-rechtse Vlaams-nationalisme. Bijvoorbeeld **Karel Dillen** schreef in april 1987 in de periodiek van het **Vlaams Blok** een ongemeen scherp artikel tegen hem. Naar aanleiding van de protesten sprak Daels op de bedevaart een geplande veroordeling van de apartheid in **Zuid-Afrika** niet uit. Ook de bedevaart van 1988 werd in dezelfde kringen slecht onthaald, nu ook omwille van de pragmatische opstelling van Daels inzake de **staats hervorming** van dat jaar. Na het overlijden van Daels begin 1989, gaf het IJzerbedevaartcomité ter ere van hem zilveren en gouden gedenkpenningen uit. De **Marnixring** kende hem begin 1990 postuum haar erepenning toe.

WERKEN: Artikelen onder meer in *Bardit*; *De Jonge Nationaal Socialist*; *De Blauwvoet*; *Het Pennoen*; *Doorbraak*; *De IJzertoren*.

LITERATUUR: *In memoriam Paul Daels*, z.j.; – A. Beck, *De IJzerbedevaarten 1945-1965. Een politieke massamanifestatie*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1996.

BART DE WEVER